

نمایشنامه‌های

سنگ تیره

ما خودمان را با اسلحه نخواهیم کشت

متن‌های منتخب جشنواره مکز اسپانیا ۲۰۱۶

آلبرتو سانشو

ویکتور سانچز رودریگز

مترجم: الناز غلامی

سرشناسه	کنه خه رو لوپت، آلبرتو، ۱۹۷۸- م. -Conejero López, Alberto, 1978
عنوان و نام پدیدآور	نمایشنامه‌های سنگ تیره: ما خودمان را با اسلحه نخواهیم کشت: متن‌های منتخب جشنواره مکس اسپانیا ۲۰۱۶ / آلبرتو کنه خه رو، ویکتور سانچز رودریگز؛ مترجم الناز غلامی. تهران: آرنا، ۱۳۹۸.
مشخصات نشر	تهران: آرنا، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۶۰ ص.
شابک	978-600-356-787-0
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتاب حاضر ترجمه از دو کتاب با عنوان " La piedra oscura,c2013 " نوشته آلبرتو کنه خه رو و " Nosotros no nos mataremos con pistolas,c2017 " نوشته ویکتور سانچز رودریگز است.
عنوان دیگر	ما خودمان را با اسلحه نخواهیم کشت.
موضوع	متن‌های منتخب جشنواره مکس اسپانیا ۲۰۱۶.
موضوع	گارسیا لورکا، فدریکو، ۱۸۹۸ - ۱۹۳۶ م.
موضوع	García Lorca, Federico
موضوع	نمایشنامه اسپانیایی
موضوع	Spanish drama
موضوع	جشنواره‌ها -- اسپانیا
موضوع	Festivals -- Spain
شناسه افزوده	مانچت، دریکت، ویکتور، ۱۹۸۵- م.
شناسه افزوده	-Sánchez Rodríguez, Víctor, 1985
شناسه افزوده	غلامی، الناز، ۱۳۸۸- مترجم
رده بندی کنگره	۶۶۵۱ P
رده بندی دیویی	۸۶۳/۶۴
شماره کتابشناسی ملی	۵۶۷۳۰۶۵

نشر آرنا

عنوان	نمایشنامه‌های سنگ تیره
نویسندگان	ما خودمان را با اسلحه نخواهیم کشت: آلبرتو کنه خه رو- ویکتور سانچز رودریگز
مترجم	الناز غلامی
ناشر	آرنا
طرح جلد	سعید غیائی
چاپ	اول ۱۳۹۸
شمارگان	۱۰۰۰ نسخه قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۵۶-۷۸۷-۰

➤ نمایشنامه اول «سنگ تیره»

فدریکو گارسیا لورکا درخشان‌ترین چهره شعر اسپانیا و در همان حال یکی از نامدارترین شاعران جهان است. او همچنین نقاش، نوازنده پیانو، آهنگساز بوده است. لورکا در ۵ ژوئن ۱۸۹۸ در دهکده فوئنته واکه، سراسر جلگه گرانادا، چند کیلومتری شمال شرقی شهر گرانادا زاده شده در خانواده‌ای که پدر روستایی مرفهی بود و مادر زنی متشخص، رشت‌کرد و درس خواند. تا چهار سالگی رنجور و بیمار بود، نمی‌توانست راه برود و به بازی‌های کودکانه رغبتی نشان نمی‌داد. نخستین سال‌های زندگی را در روستاهای غرناطه، پایتخت باستانی اسپانیا و شهر افسانه‌های کولان در آزارهای کهنه گذراند و این فرهنگ شگرف اسپانیایی کولی در آینده در شعرش تجلی پیدا کرد. لورکا توسط مادر با موسیقی آشنا شد و پیشرفت بسیاری در پیانو و گیتار کرد، اما درگذشت آموزگار پیانویش به سال ۱۹۱۶ تأثیر عمیقی در او به جای گذاشت تا جاییکه دیگر موسیقی را پی نگرفت. با این حال، عشق آتشینش به هنر نمایش هرگز در او از بین نرفت و همین عشق سرشار بود که او را علیرغم عمر بسیار کوتاهش به خلق نمایشنامه‌های جاودانی چون عروسی خون، یرما، خانه برناردا آلبا و زن پتیاره هدایت کرد.

¹ Fuente Vaqueros

لورکا سال‌های فراوانی در دارالعلم گرانادا و مادرید به تحصیل پرداخت اما رشته خاصی را در هیچ یک از این دو به پایان نبرد، در عوض فرهنگ و ادب اسپانیایی را به خوبی آموخت. هنگامی که رژیم جمهوری مطلوب لورکا در اسپانیا مستقر شد او که همیشه بر آن بود که تاثیر را به میان مردم ببرد اقدام به ایجاد گروه نمایش سیاری از دانشجویان کرد که نام لاروکا^۲ را بر خود نهاد. این گروه مدام از شهری به شهری و از روستایی به روستایی در حرکت بود و نمایشنامه‌های فراوانی را بر صحنه برد. او همچنین یکی از اعضای گروه نسل ۲۷ بود.

اسپانیا در آن زمان به خاطر مثلی که هر کدام در تاریخ هنر جاودانه شدند، به خود می‌بالید. بونیوئل^۳، سالوادور دالی^۴ و فدریکو گارسیا لورکا برای هنر اسطوره‌ای^۵ی شدند که تا ابد فراموش نخواهند شد. دوستی لورکا و دالی برای آنها ارمغان‌های بسیار داشت. دالی سوررئالیسم را وارد نقاشی کرد و لورکا شعر و نمایشنامه‌هایش را غنا بخشید.

لورکا هرگز یک شاعر سیاسی نبود اما نحوه برخوردش با تضادها و تعارضات درونی جامعه اسپانیا به گونه‌ای بود که رجود او را برای فاشیست‌های هواخواه فرانکو تحمل‌ناپذیر می‌کرد. پس از آن چنین بود که در نخستین روزهای جنگ داخلی اسپانیا - در نیمه شب ۱۹ اوت ۱۹۳۶ - به دست گروهی از اوباش فالانژ گرفتار شد و در تبعیدهای شرقی گرانادا در فاصله کوتاهی از مزرعه زادگاهش به فجیع‌ترین صورت تیرباران

^۲ La Barroca

^۳ Luis Buñuel

^۴ Salvador Dalí

شد بی‌آنکه هرگز جسدش به دست آید یا گورش شناخته شود. با این حال فرضیه دیگری نیز درباره فوت لورکا وجود دارد و آن هم نقش حسادت عاشقانه در مرگ اوست. همین زندگی پرشور و مرگ دلخراش لورکا یکی دیگر از عواملی بود که او را برای همیشه نزد مردم جهان جاودانه ساخت.

آثار بسیاری از لورکا به فارسی ترجمه شده است که از میان مابین‌نامه‌هایش می‌توان به نمایشنامه در سه پرده ۱۶ تابلو، پرما، عروسی خون، خانه بر باد آلبا، افسون شوم پروانه، همسر بی‌نظیر کفاش و لورکا. هشت نمایشنامه کوتاه اشاره کرد. البته لورکا نمایشنامه‌های دیگری نیز دارد که به فارسی برگردانده نشده‌اند و همین موضوع به علاوه علاقه شخصی خود به شخصیت زندگی و آثار لورکا سبب شد که درصدد ترجمه اثر جدیدی از ایراد نویسنده و شاعر برجسته بپردازم که در حین مسیر به «سنگ تیره» برخورد کردم. داستان زندگی یکی از همراهان صمیمی لورکا در سال‌های آخر عمرش است و به طور غیر مستقیم به بخش جنجالی زندگی لورکا و مرگ او اشاره دارد. این نمایشنامه به قلم آلبرتو گنزه‌رو، از میان جوایز دیگر، در سال ۱۹۱۶ برنده جایزه بهترین نمایش، بهترین نمایشنامه، بهترین طراحی نور، بهترین طراحی صحنه و بهترین مدیریت صحنه در جشنواره MAX اسپانیا شده است.^۵ نمایشنامه‌های دیگر لورکا عبارتند از ماریانا پینه‌دا^۶ (۱۹۲۷)، مردم^۷ (۱۹۳۰)، وقتی پنج سال بگذرد^۸ (۱۹۳۱)، عشق دون پرلیمپلین با بلیسا

^۵ Mariana Pineda

^۶ El público

^۷ Así que pasen cinco años

در باغش^۸ (۱۹۳۳)، بانو روزیتای مجرد یا زبان گله‌ها^۹ (۱۹۳۵)، قدرت خون^{۱۰} (نا تمام، ۱۹۳۶).

➤ نمایشنامه دوم «ما خودمان را با اسلحه نخواهیم کشت»

همان‌طور که گفته شد، «سنگ تیره» که به طور اتفاقی به آن برخوردیم برنده جوایز متعددی از جشنواره مکس اسپانیا در سال ۲۰۱۶ شده بود. لذا به آن ایدم تا سایر آثار این دوره جشنواره را از روی حس کنجکاوی بخوانم تا بیشتر به جست‌وجوی متن مذکور پی ببرم. در همین حال دوباره به اثر متمایز برگزیده به نام «ما خودمان را با اسلحه نخواهیم کشت». این اثر به واسطه اینکه بیشتر مانچر رودریگز، نیز در همان دوره جشنواره بسیار مورد تقدیر و تحسین قرار گرفته و به عنوان بهترین متن نگاه نو برگزیده شده بود. علاوه بر آن این بهترین نمایش نگاه نو نیز شده بود.

➤ جایزه مکس

جایزه مکس (Premios Max)، جایزه‌ای است که سالانه به برترین‌های هنرهای نمایشی و تئاتر در کشور اسپانیا اهدا می‌شود و مهم‌ترین جایزه این رشته هنری در اسپانیا است. نام جشنواره برگرفته از

^۸ Amor de don Perlimplín con Belisa en su jardín

^۹ Doña Rosita la soltera o el lenguaje de las flores

^{۱۰} La fuerza de la sangre

نام مکس استرهیا^{۱۱}، شخصیت اصلی «چراغ‌های بوهیمیا»^{۱۲} از وایه اینکلن^{۱۳}، یکی از برجسته‌ترین آثار تئاتر اسپانیایی قرن بیستم است. این جایزه در سال ۱۹۹۸ میلادی توسط «انجمن عمومی مؤلفان و ناشران» ایجاد شد و همه ساله در شهرهای متفاوت اسپانیا در شاخه‌های مختلف هنرهای نمایشی اعطا می‌شود.

نمایش جایزه که به شکل یک سیب نقاب‌دار است توسط شاعر و هنرمند کاتالان «ژوان بروسا» طراحی شده است.

جایزه مکس استرهیا «جایزه مولیر» در فرانسه، «جایزه تونی» در تئاتر برادوی ایالات متحده آمریکا و «جایزه لارنس الیویه» در انگلستان است. در انتها، تمام تلاش خود را کردم تا با وجود اختلافات زبانی و فرهنگی بسیار به متون اصلی وفادار باشم تا تغییر زیادی در آنها ایجاد نگردد و چیزی از آنها کاسته نشود. متأسفانه به همین خاطر وقفه‌ای طولانی در به چاپ رسیدن این کتاب ایجاد شد و همین جا باید از انتشارات آرنا که در به تحقق پیوستن این امر مرایای کردند، کمال قدردانی را به جای بیاورم. به پیروی از هر دو نمایشنامه به خصوص نمایشنامه دوم، زبان و رسم الخط را نزدیک به گفتار انتخاب کردم تا نمایش به راحتی با متن ارتباط برقرار کند.

الناز نرملی
زمستان ۹۶

^{۱۱} Max Estrella

^{۱۲} Luces de Bohemia

^{۱۳} Valle Inclán